

SOPIMUS SUOMEN TASAVALLAN JA URUGUAYN ITÄISEN TASAVALLAN VÄLILLÄ DIPLOMAATTISTEN EDUSTUSTOJEN, KONSULIEDUSTUSTOJEN TAI KANSAINVÄLISISSÄ HALLITUSTENVÄLISISSÄ JÄRJESTÖISSÄ TOIMIVIEN EDUSTUSTOJEN TYÖNTEKIJÖIDEN PERHEENJÄSENTEN ANSIOTYÖSTÄ; SOPIMUKSEN VOIMAANSAATTAMINEN

Sopimuksen sisältö ja tavoitteet

Uruguayn kanssa tehty perhe- ja puolisosopimus mahdollistaa diplomaattisen edustuston, konsuliedustuston sekä kansainvälisessä järjestössä toimivan edustuston henkilöstön perheenjäsenten työnteon vastaanottajavaltiossa ilman, että heidän tarvitsee luopua diplomaattistatuksestaan niissä tapauksissa, joissa diplomaattistatuksesta luopuminen vastaanottajavaltion noudattaman käytännön mukaan muutoin olisi työskentelyn edellytyksenä. Suomen ja Uruguayn välisessä sopimuksessa määrätään tarkemmin työtä koskevista edellytyksistä, lupamenettelyistä ja työtä tekevän perheenjäsenen asemasta. Sopimuksen perusteella perheenjäsenellä on lähtökohtaisesti velvollisuus maksaa vastaanottajavaltiossa tulovero- ja sosiaaliturvamaksuja siellä tekemästään ansiotyöstä saamastaan palkasta. Työntekoon sovelletaan vastaanottajavaltion kansallista lainsäädäntöä. Suomen ja Uruguayn välisessä sopimuksessa sovitaan, että sallittavan ansiotyön luonteelle tai lajille ei aseteta rajoitteita. Erityistä kelpoisuutta edellyttävässä ammatissa tai toiminnassa on kuitenkin noudatettava vastaanottajavaltion määräyksiä. Lisäksi lupa ansiotyön tekemiseen voidaan myös evätä tapauksissa, joissa turvallisuussyistä työhön voidaan ottaa ainoastaan vastaanottajavaltion kansalaisia.

Sopimukseen sitoutuminen ja sen voimaantulo Suomen osalta

Suomi ja Uruguay allekirjoittivat sopimuksen 18.11.2024.

Sopimus ja sen voimaansaattamislaki (356/2026) hyväksyttiin eduskunnassa 24.3.2026 (HE 181/2025 vp, EV 21/2026 vp). Tasavallan presidentti hyväksyi sopimuksen ja vahvisti sopimuksen voimaansaattamislain 8.5.2026. Sopimuksen 10 artiklan 2 kohdan mukaan sopimus tulee voimaan toiseksi seuraavan kuukauden ensimmäisenä päivänä sen jälkeen, kun jälkimmäinen ilmoitus voimaantulon edellyttämien kansallisten menettelyiden päättymisestä on vastaanotettu. Uruguayn ilmoitti 7.4.2025 päivätyllä nootilla, että se on saattanut loppuun sopimuksen voimaantulon edellyttämät kansalliset menettelyt. Suomi lähetti vastaavan nootin 21.5.2026. Uruguayn suurlähetystö vahvisti 28.5.2026 päivätyllä nootilla sopimuksen voimaantuloajankohdaksi 1.7.2026.

Ehdotetun asetuksen 1 §:n ensimmäisessä momentissa säädetään, että sopimus on voimassa 1 päivästä heinäkuuta 2026. Pykälän toinen momentti sisältää tavanomaisen säännöksen sopimuksen kansallisista hyväksymis- ja voimaansaattamisvaiheista. Asetuksen 2 §:ssä säädetään, että sopimuksen muut kuin lainsäädännön alaan kuuluvat määräykset ovat asetuksena voimassa. Asetuksen 3 § sisältää säännöksen sopimuksen voimaansaattamislain (356/2026) voimaantulosta, ja 4 § asetuksen voimaantulosäännöksen.

Edellä olevan perusteella esitetään, että valtioneuvosto antaisi asetuksen diplomaattisten edustustojen, konsuliedustustojen tai kansainvälisissä hallitustenvälisissä järjestöissä toimivien edustustojen työntekijöiden perheenjäsenten ansiotyöstä Uruguayn itäisen tasavallan kanssa tehdystä sopimuksesta. Asetus on tarkoitettu tulemaan voimaan 1 päivänä heinäkuuta 2026.